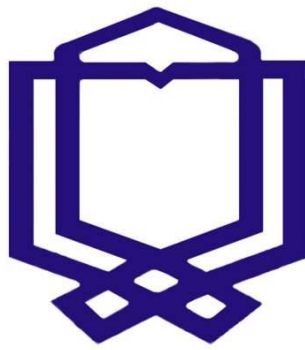

دانشگاه علوم پزشکی یاسوج

معاونت تحقیقات و فناوری

مدیریت توسعه پژوهش، ارزیابی و هماهنگی مراکز تحقیقاتی

سیاست و دستورالعمل مدیریت تعارض منافع در فعالیت های پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی یاسوج

بهار ۱۴۰۵

سیاست و دستورالعمل مدیریت تعارض منافع در فعالیتهای پژوهشی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی یاسوج

شماره ویرایش: ۰۱

تاریخ تدوین: خرداد ۱۴۰۵

تاریخ تصویب: خرداد ۱۴۰۵

مرجع تصویب: کمیته تخصصی ارزیابی و توسعه تحقیقات

مرجع ابلاغ: معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه

دامنه اجرا: کلیه واحدهای پژوهشی، دانشکده‌ها، مراکز تحقیقاتی و افراد درگیر در فعالیتهای پژوهشی دانشگاه

دوره بازنگری: حداکثر هر سه سال یا در صورت ابلاغ مقررات جدید

اعضای جلسه:

دکتر سیروس صالح نسب/ معاون تحقیقات و فناوری دانشگاه

دکتر محمدسعید میرزایی/ مدیر پژوهش دانشگاه

دکتر سید امین هادی/ مدیر فناوری اطلاعات سلامت

دکتر زینب صالح پور/ مدیر اطلاع رسانی

دکتر سید احمد موحد پور/ هیات علمی ناظر برنامه عملیاتی و ارزشیابی معاونت

دکتر سپیده تربالی/ مسئول پیگیری برنامه ارزشیابی معاونت

خانم نسترن قربانی/ کارشناس مسئول کمیته اخلاق در پژوهش های زیستی

بخش اول: سیاست مدیریت تعارض منافع

مقدمه

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی یاسوج، با تأکید بر اصول صداقت علمی، استقلال حرفه‌ای، شفافیت، پاسخگویی، عدالت، امانتداری و حفظ حقوق پژوهشگران، آزمودنی‌ها، حامیان پژوهش و جامعه، مدیریت تعارض منافع را یکی از الزامات اساسی سلامت و اخلاق پژوهش می‌داند. تعارض منافع در فعالیت پژوهشی لزوماً به معنای وقوع تخلف یا سوءرفتار پژوهشی نیست؛ بلکه وجود یک منفعت اولیه و یک منفعت ثانویه است که ممکن است، یا از دیدگاه معقول احتمال داشته باشد، بر قضاوت، تصمیم‌گیری یا رفتار حرفه‌ای فرد اثر بگذارد. بنابراین، اصل اساسی دانشگاه در مواجهه با تعارض منافع، پنهان‌سازی آن نیست؛ بلکه شناسایی، افشا، ارزیابی و مدیریت شفاف آن است.

در سیاست‌های اخلاق پژوهش وزارت بهداشت، موضوع تعارض منافع در مراحل مختلف پژوهش، از طراحی و تصویب طرح تا اجرا، داوری و انتشار، مورد توجه قرار گرفته است. همچنین عدم شفاف‌سازی تعارض منافع پژوهشگران و عدم آشکارسازی حمایت‌کنندگان پژوهش می‌تواند در چارچوب مقررات تخلفات پژوهشی مورد رسیدگی قرار گیرد. بر این اساس، دانشگاه علوم پزشکی یاسوج این سیاست و دستورالعمل را با هدف ایجاد یک نظام منسجم برای پیشگیری، شناسایی، افشا و مدیریت تعارض منافع در کلیه فعالیت‌های پژوهشی دانشگاه تدوین می‌نماید.

❖ فصل اول: کلیات

🚩 ماده ۱- هدف:

سیاست و دستورالعمل حاضر با اهداف زیر تدوین شده است:

۱. ایجاد چارچوب مشخص برای شناسایی و مدیریت تعارض منافع در فعالیتهای پژوهشی
۲. افزایش شفافیت در فرآیندهای پژوهشی دانشگاه
۳. حمایت از استقلال علمی و حرفه‌ای پژوهشگران
۴. پیشگیری از تأثیر منافع شخصی، مالی، سازمانی یا سایر منافع ثانویه بر تصمیمات پژوهشی
۵. حفاظت از حقوق و منافع آزمودنی‌های پژوهش
۶. حفظ اعتماد عمومی و جامعه علمی به پژوهش‌های انجام‌شده در دانشگاه
۷. شفاف‌سازی منابع تأمین مالی پژوهش
۸. پیشگیری از تأثیر نامناسب حامیان مالی بر طراحی، اجرا، تحلیل، تفسیر و انتشار نتایج پژوهش
۹. تعیین سازوکار مشخص برای اعلام، ثبت، ارزیابی و مدیریت تعارض منافع
۱۰. تعیین مسئولیت افراد و واحدهای دانشگاه در مواجهه با تعارض منافع
۱۱. ایجاد مستندات قابل ارزیابی برای پایش و اعتباربخشی دانشگاه
۱۲. فراهم کردن سازوکار مناسب برای رسیدگی به موارد عدم اعلام یا عدم مدیریت تعارض منافع

🚩 ماده ۲ – دامنه شمول:

این سیاست در کلیه فعالیت‌های پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی یاسوج و واحدهای تابعه آن لازم‌الاجرا است و شامل موارد زیر می‌شود:

۱. اعضای هیئت علمی
۲. دانشجویان
۳. پژوهشگران
۴. کارکنان و کارشناسان پژوهشی
۵. مجریان و همکاران طرح‌های پژوهشی
۶. اعضای کمیته‌های پژوهشی
۷. اعضای کمیته اخلاق در پژوهش
۸. داوران طرح‌های پژوهشی
۹. داوران پایان‌نامه‌ها و رساله‌ها
۱۰. داوران مقالات و آثار علمی در مواردی که از سوی دانشگاه تعیین می‌شوند
۱۱. مشاوران و کارشناسان علمی
۱۲. اعضای گروه‌های کارشناسی بررسی تخلفات پژوهشی
۱۳. حامیان مالی پژوهش
۱۴. طرف‌های قراردادهای پژوهشی
۱۵. پژوهشگران وابسته به مراکز تحقیقاتی دانشگاه
۱۶. افراد حقیقی یا حقوقی خارج از دانشگاه که در چارچوب یک فعالیت پژوهشی با دانشگاه همکاری می‌کنند، در حدود تعهدات قراردادی و مقررات مربوطه

❖ فصل دوم: تعاریف

🚩 ماده ۳ – تعارض منافع:

تعارض منافع عبارت است از وضعیتی که در آن یک فرد در انجام وظایف پژوهشی خود دارای یک یا چند منفعت ثانویه شخصی، مالی، خانوادگی، حرفه‌ای، سازمانی یا سایر منافع مرتبط باشد که ممکن است بر قضاوت، تصمیم‌گیری یا عملکرد مستقل و بی‌طرفانه او تأثیر بگذارد یا از دیدگاه منطقی چنین احتمالی وجود داشته باشد. وجود تعارض منافع به‌خودی‌خود به معنای تخلف اخلاقی نیست؛ عدم افشای تعارض منافع یا عدم مدیریت مناسب آن، حسب مورد، می‌تواند موجب تخلف یا نقض الزامات اخلاق پژوهش شود. تفکیک فوق با راهنمای کشوری اخلاق در انتشار آثار پژوهشی نیز سازگار است که وجود تعارض منافع را فی‌نفسه ایراد اخلاقی نمی‌داند، اما بر افشای شفاف آن تأکید می‌کند.

🚩 ماده ۴ – منفعت اولیه:

منفعت اولیه، هدف و مسئولیت اصلی فرد در فعالیت پژوهشی است؛ از جمله:

- تولید دانش معتبر
- حفظ حقوق و ایمنی آزمودنی‌ها
- رعایت اصول اخلاق پژوهش
- دستیابی به نتایج علمی معتبر
- رعایت استانداردهای علمی و حرفه‌ای

🚩 ماده ۵ – منفعت ثانویه:

منفعت ثانویه هرگونه منفعتی است که ممکن است بر انجام وظیفه اصلی فرد تأثیر بگذارد؛ از جمله:

- منفعت مالی
- منفعت شغلی
- ارتقای علمی
- منفعت سازمانی
- روابط خانوادگی
- روابط دوستانه یا حرفه‌ای
- رقابت علمی
- مالکیت فکری
- منافع تجاری
- منافع ناشی از سهام یا مالکیت شرکت‌ها؛
- دریافت هدیه یا امتیاز؛

- منافع ناشی از قراردادهای پژوهشی
- منافع ناشی از نتایج مورد انتظار پژوهش

🚩 ماده ۶- انواع تعارض منافع:

تعارض منافع در دانشگاه می‌تواند به شکل‌های زیر بروز کند:

۶.۱. تعارض منافع مالی

شامل مواردی مانند:

- دریافت مستقیم یا غیرمستقیم وجه
- سهام یا مالکیت در یک شرکت مرتبط با موضوع پژوهش
- دریافت حق‌الزحمه
- قرارداد مشاوره
- دریافت پاداش یا مزایای مالی
- منافع مالی ناشی از نتایج پژوهش
- حمایت مالی از سوی شرکت یا سازمان ذی‌نفع

۶.۲. تعارض منافع غیرمالی

در مواردی از جمله عبارات زیر اتفاق می‌افتد:

- روابط خانوادگی
- روابط شخصی نزدیک
- رقابت علمی
- اختلاف حرفه‌ای
- وابستگی سازمانی
- تعصب علمی
- منافع اعتباری یا حرفه‌ای
- تمایل به اثبات فرضیه یا نظریه شخصی

۶.۳. تعارض منافع سازمانی

وضعیتی که منافع دانشگاه، دانشکده، مرکز تحقیقاتی یا واحد سازمانی ممکن است با استقلال تصمیم پژوهشی تعارض پیدا کند.

۶.۴. تعارض منافع حرفه‌ای

وضعیتی که رابطه حرفه‌ای، شغلی یا علمی فرد با سایر اشخاص یا سازمان‌ها ممکن است بر قضاوت مستقل وی اثر بگذارد.

۶.۵. تعارض منافع خانوادگی یا شخصی

وجود رابطه خانوادگی یا شخصی با مجری، همکار، آزمودنی، داور، حامی مالی یا سایر افراد ذی‌نفع در پژوهش.

❖ فصل سوم: اصول اساسی سیاست دانشگاه

🚩 ماده ۷ – اصل افشای شفاف:

تمام افراد مشمول این سیاست موظفاند هرگونه تعارض منافع بالفعل، بالقوه یا قابل ادراک را در زمان مناسب اعلام نمایند. عدم وجود تعارض منافع نیز در مواردی که دانشگاه تعیین می‌کند باید به‌صورت رسمی اعلام و ثبت شود.

🚩 ماده ۸ – اصل مدیریت به جای صرفاً حذف:

هدف دانشگاه حذف تمام موقعیت‌های تعارض منافع نیست؛ بلکه مدیریت آن به نحوی است که استقلال و سلامت تصمیم‌پژوهشی حفظ شود. روش مدیریت ممکن است شامل موارد زیر باشد:

۱. افشا و ثبت تعارض
۲. نظارت بیشتر
۳. محدود کردن نقش فرد
۴. تغییر مسئولیت
۵. کناره‌گیری از تصمیم‌گیری
۶. کناره‌گیری از داوری
۷. جایگزینی فرد
۸. اصلاح قرارداد
۹. اعلام عمومی تعارض در مقاله یا گزارش پژوهش
۱۰. در موارد لازم، توقف یا تعلیق فعالیت مرتبط تا تعیین تکلیف

🚩 ماده ۹ – اصل استقلال پژوهش:

هیچ حامی مالی یا سازمان طرف قرارداد نباید اختیار ناموجهی برای تغییر سؤال پژوهش، روش اجرا، تحلیل داده‌ها، تفسیر نتایج یا جلوگیری از انتشار یافته‌ها داشته باشد. قراردادهای پژوهشی باید به نحوی تنظیم شوند که استقلال علمی پژوهشگر و الزامات اخلاق پژوهش حفظ شود.

🚩 ماده ۱۰ – اصل شفافیت منابع مالی:

منبع تأمین مالی هر پژوهش باید به‌صورت شفاف در مستندات پژوهش ثبت شود. در راهنمای کشوری اخلاق در انتشار آثار پژوهشی نیز بر اعلام شفاف منابع تأمین هزینه‌های پژوهش و نگارش مقاله تأکید شده است.

❖ فصل چهارم: شناسایی و اعلام تعارض منافع

🚩 ماده ۱۱ – موارد الزامی اعلام تعارض منافع:

تعارض منافع باید حداقل در مراحل زیر بررسی و در صورت وجود اعلام شود:

۱. هنگام ارائه طرح پژوهشی
۲. هنگام بررسی طرح در شورای پژوهشی
۳. هنگام بررسی طرح در کمیته اخلاق
۴. هنگام داوری طرح پژوهشی
۵. هنگام تخصیص بودجه پژوهشی
۶. هنگام انتخاب پژوهشگر یا همکار پژوهش
۷. هنگام عقد قرارداد پژوهشی
۸. در طول اجرای پژوهش، در صورت ایجاد تعارض جدید
۹. هنگام تحلیل داده‌ها
۱۰. هنگام نگارش گزارش نهایی
۱۱. هنگام ارسال مقاله برای انتشار
۱۲. هنگام داوری مقاله یا اثر علمی
۱۳. هنگام رسیدگی به شکایت یا ادعای تخلف پژوهشی
۱۴. هنگام بررسی تخلفات پژوهشی توسط کمیته یا گروه کارشناسی

🚩 ماده ۱۲ – مسئولیت پژوهشگر:

در همین خصوص پژوهشگر موظف است:

۱. تعارض منافع خود و همکاران را بررسی نماید
۲. موارد تعارض را در فرم مربوطه اعلام کند
۳. منبع تأمین مالی پژوهش را اعلام نماید
۴. هرگونه تغییر ایجادشده در وضعیت تعارض منافع را به دانشگاه اطلاع دهد
۵. تعارض منافع مرتبط با انتشار مقاله را در دست‌نوشته اعلام نماید
۶. از پنهان کردن تعارض منافع خودداری کند

در مستندات وزارت بهداشت، عدم شفاف‌سازی تعارض منافع مجریان یا همکاران پژوهش به‌عنوان یکی از مصادیق تخلف پژوهشی ذکر شده است.

❖ فصل پنجم: تعارض منافع در طرح‌های پژوهشی

🚩 ماده ۱۳ – فرم اظهار تعارض منافع:

تمام طرح‌های پژوهشی دانشگاه باید دارای بخش مشخصی برای موارد زیر باشند:

- تعارض منافع پژوهشگر
- تعارض منافع همکاران
- حمایت‌کننده مالی
- منبع تأمین اعتبار
- روابط مالی مرتبط
- سایر منافع بالقوه

🚩 ماده ۱۴ – بررسی تعارض منافع در تصویب طرح:

شورای پژوهشی و کمیته اخلاق در پژوهش، در حدود وظایف و صلاحیت‌های خود، باید وجود تعارض منافع اعلام‌شده را بررسی و در صورت لزوم شرایط مدیریت آن را تعیین نمایند. در صورت وجود تعارض مؤثر، تصمیم ممکن است شامل موارد زیر یا سایر اقدامات مناسب باشد:

- افشای تعارض
- محدود کردن نقش پژوهشگر
- تعیین ناظر مستقل
- جایگزینی فرد
- اصلاح قرارداد

❖ فصل ششم: تعارض منافع اعضای کمیته‌های پژوهشی و اخلاق

🚩 ماده ۱۵ – اعضای کمیته‌ها:

هر عضو کمیته پژوهشی، کمیته اخلاق یا گروه کارشناسی که در موضوع مورد بررسی دارای تعارض منافع است، موظف است پیش از شروع بررسی، تعارض منافع خود را اعلام نماید. در دستورالعمل رسیدگی به تخلفات پژوهشی وزارت بهداشت نیز تصریح شده است که اعضای کمیته یا کارشناسان باید هرگونه تعارض منافع را اعلام کنند و عدم تعارض منافع آنان پیش از شروع بررسی ثبت شود.

🚩 ماده ۱۶ – موارد کناره‌گیری:

در موارد مربوط به رسیدگی به تخلفات پژوهشی، چنانچه تعارض منافع عضو یا کارشناس تأیید شود، امکان جایگزینی فرد پیش‌بینی شده است. عضو دارای تعارض منافع، حسب مورد، نباید در موارد زیر مشارکت نماید:

- داوری
- تصمیم‌گیری
- رأی‌گیری
- بررسی پرونده
- تعیین داور
- تعیین مجری
- تخصیص اعتبار

❖ فصل هفتم: تعارض منافع در داوری، حامیان مالی و انتشار آثار پژوهشی

ماده ۱۷: 🚩

داور طرح پژوهشی، پایان‌نامه، رساله، مقاله یا سایر آثار علمی موظف است قبل از پذیرش داوری، وجود یا عدم وجود تعارض منافع را اعلام نماید. تعارض منافع می‌تواند شامل موارد زیر یا سایر روابطی باشد که استقلال داوری را تحت تأثیر قرار دهد:

- همکاری علمی نزدیک
- مقاله مشترک
- پروژه مشترک
- رابطه خانوادگی
- رقابت علمی جدی
- منافع مالی
- رابطه سازمانی

ماده ۱۸: 🚩

تمام حمایت‌های مالی و غیرمالی مرتبط با پژوهش باید در اسناد پژوهش ثبت شود.

ماده ۱۹: 🚩

قرارداد پژوهشی نباید پژوهشگر را از اعلام تعارض منافع یا گزارش صادقانه نتایج پژوهش منع نماید.

ماده ۲۰: 🚩

حامی مالی نباید بدون مبنای علمی و اخلاقی در موارد زیر مداخله ناموجه داشته باشد:

- طراحی مطالعه
- انتخاب نمونه
- تحلیل داده
- تفسیر نتایج
- تصمیم درباره انتشار

ماده ۲۱: 🚩

نویسندگان باید تعارض منافع مرتبط با مقاله را به صورت شفاف اعلام کنند.

ماده ۲۲: 🚩

منبع تأمین مالی پژوهش باید در مقاله یا سایر آثار علمی مطابق مقررات مجله یا ناشر اعلام شود.

ماده ۲۳: 🏛️

قرارداد پژوهش نباید متضمن منع اعلام تعارض منافع باشد.

✓ الزامات فوق مستقیماً با فصل تعارض منافع راهنمای کشوری اخلاق در انتشار آثار پژوهشی علوم پزشکی همخوان است.

❖ فصل هشتم: نحوه مدیریت تعارض منافع

🚩 ماده ۲۴ – سطوح مدیریت:

تعارض منافع پس از اعلام، بر اساس شدت، احتمال اثرگذاری و امکان مدیریت، می‌تواند در یکی از سطوح زیر مدیریت شود:

✓ سطح اول – افشا

در مواردی که صرف شفاف‌سازی برای حفظ استقلال پژوهش کافی است.

✓ سطح دوم – نظارت

تعیین ناظر مستقل یا افزایش نظارت بر فعالیت.

✓ سطح سوم – محدودیت نقش

کاهش یا محدود کردن نقش فرد در بخشی از فرآیند پژوهش.

✓ سطح چهارم – کناره‌گیری

عدم مشارکت فرد در تصمیم یا فعالیتی که تعارض منافع در آن وجود دارد.

✓ سطح پنجم – جایگزینی

تعیین فرد جایگزین برای انجام وظیفه.

✓ سطح ششم – اقدامات اداری و انضباطی

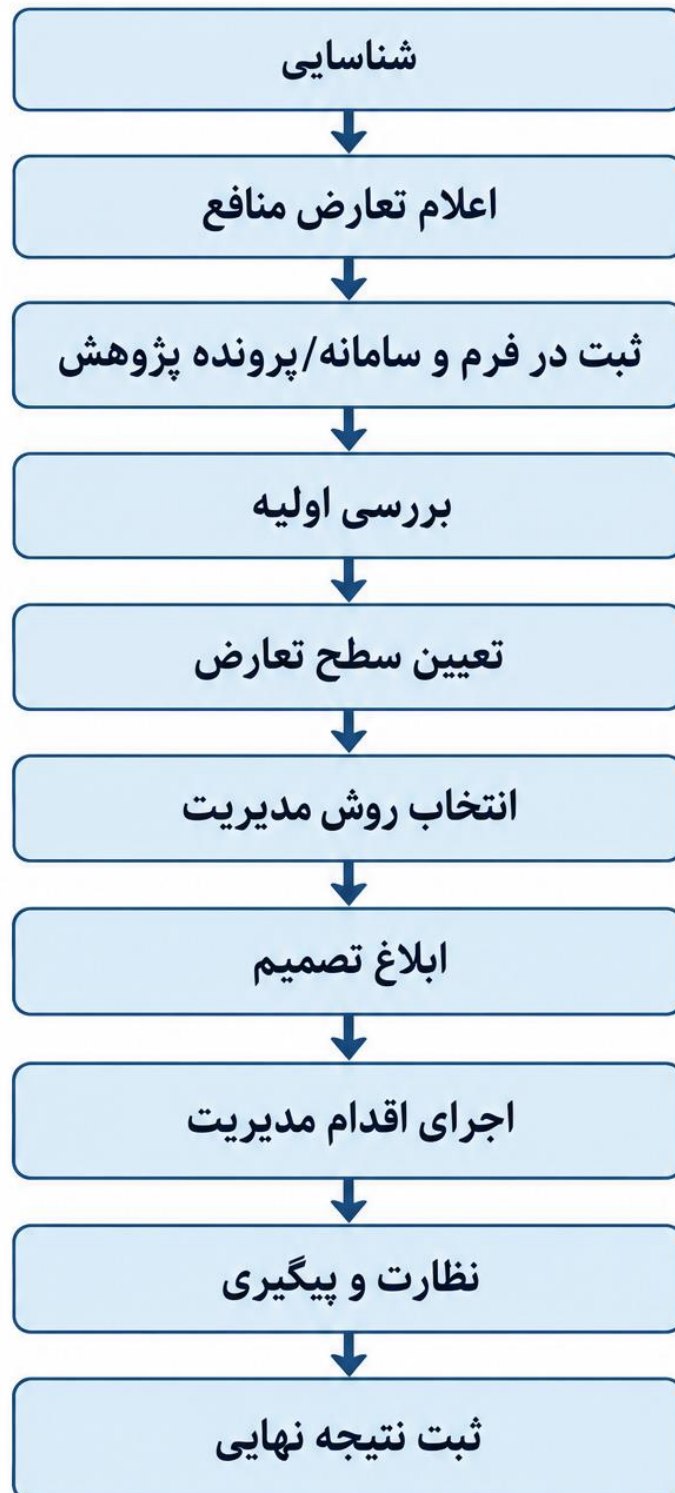
در مواردی که فرد تعارض منافع را عمداً اعلام نکرده، آن را پنهان کرده یا برخلاف تصمیم مرجع ذی‌صلاح عمل کرده باشد، موضوع طبق مقررات مربوط به تخلفات پژوهشی و مقررات اداری دانشگاه پیگیری می‌شود.

🚩 ماده ۲۵ – مراحل رسیدگی:

فرآیند مدیریت تعارض منافع دانشگاه شامل مراحل زیر است:

فرآیند مدیریت تعارض منافع دانشگاه

❖ فصل نهم: مسئولیت واحدهای دانشگاه

🚩 ماده ۲۶ – معاونت تحقیقات و فناوری:

معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه مسئول موارد زیر است:

۱. ابلاغ این سیاست
۲. نظارت بر اجرای آن
۳. ایجاد سازوکار ثبت تعارض منافع
۴. تدوین و ابلاغ فرم‌های مربوط
۵. آموزش پژوهشگران
۶. پایش اجرای سیاست
۷. تهیه گزارش سالانه
۸. ارائه گزارش به مراجع ذیصلاح

🚩 ماده ۲۷ – شورای پژوهشی دانشگاه:

شورای پژوهشی موظف است:

۱. الزامات تعارض منافع را در فرآیند تصویب طرح لحاظ کند.
۲. موارد اعلام شده را در چارچوب وظایف خود بررسی نماید.
۳. در موارد لازم محدودیت یا شرایط مدیریت تعیین کند.
۴. مستندات تصمیم‌گیری را ثبت نماید.

🚩 ماده ۲۸ – کمیته اخلاق در پژوهش‌های زیستی:

کمیته اخلاق در پژوهش در حدود وظایف مصوب خود:

۱. تعارض منافع مرتبط با ملاحظات اخلاقی پژوهش را بررسی می‌کند.
۲. تعارض منافع اعضای خود را مدیریت می‌کند.
۳. از مشارکت عضو دارای تعارض در تصمیم مربوط جلوگیری می‌کند.
۴. موارد مرتبط با تخلفات پژوهشی را طبق مقررات مربوط پیگیری می‌کند.

🚩 ماده ۲۹ – مراکز تحقیقاتی و دانشکده‌ها:

مراکز تحقیقاتی و دانشکده‌ها موظف‌اند:

- سیاست دانشگاه را به پژوهشگران ابلاغ کنند.
- فرم‌های اظهار تعارض را در فرآیند پژوهش به کار گیرند.
- موارد اعلام‌شده را به مرجع مربوط ارجاع دهند.
- سوابق را نگهداری کنند.
- گزارش‌های لازم را ارائه نمایند.

🚩 ماده ۳۰:

دانشگاه موظف است برای گروه‌های مشمول این سیاست، آموزش‌های لازم را ارائه نماید.

موضوعات آموزشی شامل:

- مفهوم تعارض منافع
- انواع تعارض منافع
- مصادیق پژوهشی
- نحوه اظهار تعارض
- تعارض منافع در داوری
- تعارض منافع حامیان مالی
- تعارض منافع در انتشار
- نحوه مدیریت موارد تعارض

🚩 ماده ۳۱:

برای هر مورد اعلام‌شده، حسب مورد باید حداقل موارد زیر ثبت شود:

۱. مشخصات فعالیت پژوهشی
۲. فرد اعلام‌کننده
۳. نوع تعارض
۴. شرح تعارض
۵. تاریخ اعلام

۶. مرجع بررسی

۷. تصمیم اتخاذشده

۸. اقدام مدیریت

۹. مسئول اجرای اقدام

۱۰. نتیجه پیگیری

🚩 ماده ۳۲:

اطلاعات مربوط به تعارض منافع افراد باید صرفاً در اختیار اشخاص و مراجع ذیصلاح قرار گیرد و افشای غیرمجاز آن ممنوع است. انتشار اطلاعات تعارض منافع در مقاله یا گزارش علمی باید مطابق الزامات اخلاق نشر و مقررات مربوط انجام شود.

🚩 ماده ۳۳:

در صورتی که مشخص شود فرد:

- تعارض منافع خود را اعلام نکرده
- اطلاعات خلاف واقع ارائه کرده
- تعارض منافع را عمداً پنهان کرده
- یا برخلاف تصمیم مدیریت تعارض منافع عمل کرده است

موضوع حسب مورد برای بررسی به مرجع ذیصلاح ارجاع می‌شود. عدم شفاف‌سازی تعارض منافع پژوهشگران و همکاران در مقررات وزارت بهداشت به‌عنوان یکی از مصادیق تخلف پژوهشی ذکر شده است.

🚩 ماده ۳۴:

مواردی که ماهیت تخلف پژوهشی داشته باشند، مطابق دستورالعمل رسیدگی به تخلفات پژوهشی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و سایر مقررات جاری مربوط رسیدگی خواهند شد. کمیته اخلاق در پژوهش دانشگاه در حدود صلاحیت خود می‌تواند بررسی کارشناسی را انجام داده و نظر کارشناسی را برای مرجع ذیصلاح فراهم نماید.

🚩 ماده ۳۵:

فرد یا واحد ذی‌نفع می‌تواند در چارچوب مقررات دانشگاه نسبت به تصمیم مربوط به مدیریت تعارض منافع درخواست بررسی مجدد یا اعتراض نماید. رسیدگی باید توسط فرد یا مرجعی انجام شود که خود فاقد تعارض منافع در موضوع باشد.

🚩 ماده ۳۶:

معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه موظف است به‌صورت دوره‌ای اجرای این سیاست را پایش نماید. شاخص‌های پیشنهادی پایش عبارت‌اند از:

۱. درصد طرح‌های پژوهشی دارای فرم اظهار تعارض منافع

۲. درصد طرح‌های دارای منبع مالی مشخص

۳. تعداد موارد تعارض منافع اعلام‌شده

۴. تعداد موارد مدیریت‌شده

۵. تعداد موارد کناره‌گیری از داوری یا تصمیم‌گیری

۶. تعداد آموزش‌های برگزارشده

۷. درصد اعضای کمیته‌های پژوهشی دارای اظهارنامه تعارض منافع

۸. درصد اعضای کمیته اخلاق دارای اظهارنامه تعارض منافع

۹. تعداد موارد عدم اعلام تعارض منافع

۱۰. تعداد اقدامات اصلاحی

۱۱. درصد اقدامات اصلاحی انجام‌شده

۱۲. تعداد موارد ارجاع‌شده به فرآیند تخلفات پژوهشی

ماده ۳۷:

معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه موظف است حداقل سالی یک بار گزارشی از اجرای سیاست تهیه نماید. گزارش باید شامل:

- وضعیت آموزش
- تعداد اظهارنامه‌ها
- موارد تعارض منافع
- انواع تعارض
- روش‌های مدیریت
- اقدامات اصلاحی
- موارد ارجاع‌شده
- مشکلات اجرایی
- پیشنهادهای اصلاحی

پیوست شماره ۱ – فرم اظهار تعارض منافع پژوهشگر

۱. عنوان طرح:

۲. کد طرح:

۳. نام پژوهشگر:

۴. سمت / وابستگی سازمانی:

۵. لطفاً وضعیت موارد زیر را مشخص نمایید:

مورد	وجود دارد	وجود ندارد
منفعت مالی مرتبط با پژوهش	☐	☐
سهام یا مالکیت در شرکت مرتبط	☐	☐
قرارداد یا مشاوره مالی مرتبط	☐	☐
رابطه خانوادگی با افراد ذی نفع	☐	☐
رابطه حرفه‌ای مؤثر بر استقلال تصمیم	☐	☐
رقابت علمی مرتبط	☐	☐
منفعت سازمانی	☐	☐
منفعت ناشی از نتایج پژوهش	☐	☐
سایر موارد	☐	☐

✓ شرح تعارض منافع احتمالی:

.....

✓ روش پیشنهادی مدیریت:

.....

اینجانب تأیید می‌کنم اطلاعات فوق را با صداقت اعلام کرده و در صورت ایجاد تعارض منافع جدید،

دانشگاه را مطلع خواهم کرد.

نام و امضا:

تاریخ:

پیوست شماره ۲ – اظهارنامه داوری

اینجانب داوری طرح/مقاله/رساله با عنوان را بر عهده گرفته‌ام.

اعلام می‌کنم:

☐ تعارض منافع ندارم.

☐ تعارض منافع دارم و شرح آن به شرح زیر است:

.....

در صورت وجود تعارض منافع مؤثر، از ادامه داوری خودداری خواهم کرد.

نام و امضا:.....

پیوست شماره ۳ – فرم تصمیم مدیریت تعارض منافع

نام فرد:.....

موضوع پژوهش:.....

نوع تعارض:.....

شدت/اهمیت تعارض:.....

تصمیم:

☐ صرفاً افشا شود.

☐ تحت نظارت قرار گیرد.

☐ نقش فرد محدود شود.

☐ فرد از تصمیم‌گیری کنار گذاشته شود.

☐ فرد از داوری کنار گذاشته شود.

☐ فرد جایگزین شود.

☐ قرارداد اصلاح شود.

☐ موضوع برای بررسی بیشتر ارجاع شود.

☐ سایر:

.....

✓ مرجع تصمیم‌گیرنده:.....

✓ تاریخ:.....

✓ مسئول پیگیری:.....

مدیریت تعارض منافع

